

Les 1 Het goederentransport

de autoweg	Autosnelweg. Hier op rijden o.a. auto's.
de goederentrein	Een trein voor het vervoer van goederen.
de laadbak	De bak van een vrachtauto waar de spullen in worden geladen.
de loods	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opslagruimte van een bedrijf. 2. Iemand die helpt een groot schip in de haven te varen.
de spoorlijn	De rails waarover de trein rijdt, spoorweg.
het vliegveld	Terrein met verharde banen voor het landen en opstijgen van vliegtuigen.
de vracht	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lading van een vaartuig of voertuig. 2. Iets dat je draagt. 3. Grote hoeveelheid.
verplaatsen	Iets van de ene naar de andere plaats brengen.
transporteren	Vervoeren.

Les 2 In de sportwinkel

beven	Trillen, sidderen.
de parachute	Scherf dat bij het springen uit een vliegtuig iemands val breekt.
de rolschaats	Schaats op wieljes.
sporten	Aan sport doen.
de ski	Een lange smalle lat die je vastzet onder je schoen en waarmee je door de sneeuw van de berg afgeleid.
de tennisbal	Een kleine bal die je gebruikt bij tennissen, je slaat de bal over het net en de ander slaat hem terug.
verdwalen	De weg kwijtraken.
verzetten	Iets ergens anders neerzetten, verplaatsen.
hardloper	Iemand die hardloopt. Dit is een vorm van sport.

Les 3 Vervoer van vroeger

de stoomtrein	Een trein die rijdt op de kracht die vrijkomt in een stoomketel.
de matroos	Een zeeman die werkt op een schip. Hij heeft de laagste rang en moet luisteren naar de kapitein.
de raket	Cilindervormig voertuig, wat door een ontploffing naar achteren wordt afgeschoten.
het reuzenrad	Groot ronddraaiend rad, met open bakjes om in te zitten.
rondtrekken	Zich naar verschillende plaatsen begeven, rondreizen.
de schuit	Een boot.
de stoom	Door verhitting van water verkregen damp.
de zweefmolen	Draaimolen met aan kettingen hangende, zwevende bakjes.
het stoomschip	Een schip wat vaart op de kracht die vrijkomt in een stoomketel.

Les 4 Laden en lossen

het binnenvaartschip	Een schip dat op rivieren en kanalen vaart.
hijsen	Iets omhoog trekken.
de hijskraan	Een machine om dingen omhoog te hijsen. Het kan bijvoorbeeld een container uit een schip te hijsen.
de kade	Verticaal oprijzende oever waaraan schepen kunnen aanleggen.
lossen	Uitladen van spullen. Van zijn lading ontdoen.
de schipper	Hij bestuurt het schip dat op rivieren en kanalen vaart. Hij is de gezagvoerder.
de stuurhut	Afgesloten ruimte op een schip voor de stuurman.
het stuurwiel	Het roer. Hiermee wordt een schip bestuurd.

Les 5 Op de voorrangskruising

de bagagedrager	Drager achter op de fiets om bagage of een persoon mee te nemen.
de brommer	Rijwiel met een motor.
eigenwijs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niet luisterend naar goede raad. 2. Eigenaardig, grappig.
de lijnbus	Een bus die altijd dezelfde route rijdt. Deze bussen hebben altijd een nummer. Je spreekt dan over bijvoorbeeld lijn 150.
de sirene/ de sirenes	Apparaat voor het geven van geluidssignalen.
de taxi	Auto met een chauffeur. Je betaalt deze chauffeur als hij je ergens heen brengt.
de voorrang	Het recht iets als eerste te mogen. Bijvoorbeeld iemand voorrang verlenen in het verkeer.
de fietstocht	Tocht die je maakt met de fiets.
de kruising	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het kruisen. 2. Door kruising ontstane soort. 3. Plaats waar wegen elkaar snijden.

Les 6 Varen voor je plezier

de dam	In een water gelegde waterkering.
de duif	Vogelsoort.
schateren	Luidkeels lachen.
de sluiswachter	Iemand die bij de sluis werkt. Hij zorgt ervoor dat de sluisen open en dicht gaan voor schepen en bedient de sluisen bij hoog en laag water.
de steiger	Een houten bouwsel als aanlegplaats voor schepen. Een tijdelijke stellage. Bijvoorbeeld langs huizen om te (ver)bouwen.
trekken	Naar zich toe halen, met zich meeslepen. Voorbeeld: De paarden trekken de wagen.
de loopplank	Een plank om op te lopen. Bijvoorbeeld van de kade naar een schip.
de zeilboot	Een boot waarmee je kunt zeilen.
de sluis	Kunstmatige, beweegbare waterkering die de verbinding tussen twee wateren of tussen de delen van een water kan afsluiten of openstellen.

Extra opdrachten bij thema 10:

Algemeen

Zoek de woorden op in het woordenboek en schrijf de betekenis op.

Maak een zin met het woord.

Maak een omschrijving/raadsel van het woord.

Beeld het woord uit.

Maak een tekening van of over het woord.

Per les:

Les 1:

Bekijk waar je kleding vandaan komt. Bedenk daarbij met welk vervoersmiddel deze kleding in Nederland terecht is gekomen.

Les 2:

Welke sporten beoefen jij? Of zou je willen beoefenen? Maak er een collage van. Dit doe je met plaatjes die je in tijdschriften of op internet kunt vinden.

Les 3:

Hoe werkt een stoomtrein of stoomschip? Zoek informatie op internet.

Wat vind je over waterdamp/stoom?

Knutsel een raket.

Les 4:

Maak een stripverhaal over het laden en lossen van een geheime vracht.

Maak een tekening van een hijskraan die een zware container of iets anders over jullie huis heen tilt.

Les 5:

Maak een plattegrond van een gevaarlijke of veilige verkeerssituatie op een voorrangskruising.

Les 6:

Leg een ander uit hoe een sluis werkt.

Kom jij erachter wat een tortelduif is? Wat is het verschil met een gewone duif?